

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **CZ IZOLACE s.r.o.,** se sídlem Blanická 834, Ostrava, zast. JUDr. Markem Steinerem, advokátem se sídlem Fryčovická 146, Brušperk, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad,** se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, proti rozhodnutí předsedy Rady žalovaného ze dne 20. 8. 2014, č. j. ČTÚ-13 674/2014-603, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2015, č. j. 8 A 168/2014 – 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jako „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla odmítnuta podle § 46 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), její žaloba, kterou se domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného vymezeného v záhlaví. To bylo vydáno podle § 123 odst. 1 a podle § 129 odst. 1, 3 a 4 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), kterým byl zamítnut rozklad stěžovatelky a potvrzeno rozhodnutí ohledně výroků I. a II. Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro severomoravskou oblast, ze dne 10. 1. 2014, č. j. ČTÚ-23 350/2012-638/XVII. vyř.-BoJ, ve znění opravného usnesení ze dne 9. 7. 2014, č. j. ČTÚ-23 350/2012-638/XXI. vyř.- ŠiJ. Zároveň bylo uvedené rozhodnutí změněno ve výroku III. týkajícím se náhrady nákladů řízení. Tímto rozhodnutím žalovaný ve výroku

I. nevyhověl námitce stěžovatelky proti vyřízení reklamace v části týkající se vyúčtovaných plateb obsahující platbu za digitální linku ve výši 267,72 Kč s DPH a ve výroku II. nevyhověl návrhu stěžovatelky na uložení povinnosti společnosti Telefónica Czech Republic a.s. (dále jen „poskytovatel“) poskytovat služby elektronických komunikací Euro ISDN 2 a internetové připojení IOL Broadband; ve výroku III. pak bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

[2] Městský soud žalobu odmítl z důvodu, že rozhodnutí žalovaného není přezkoumatelné ve správním soudnictví, neboť se jedná o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci. Spor se týkal dvou smluvních stran soukromého práva a jednalo se o spor vyplývající z občanskoprávního vztahu. Předmětem řízení tedy bylo soukromé právo. Procesní postup, kterým se může stěžovatelka domáhat ochrany svých práv u soudu, je upraven v části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Podle tam uvedené úpravy se účastníci řízení mohou svého práva domáhat návrhem v občanském soudním řízení, v němž již nebude napadené rozhodnutí pouze přezkoumáváno, ale ve kterém soud, dospěje-li k závěru, že o sporu nebo o jiné právní věci má být rozhodnuto jinak, než rozhodl správní orgán, sám rozhodne ve věci samé.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[3] Proti usnesení městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, v níž se dovolává stížnostního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[4] Namítá, že výklad městského soudu je příliš restriktivní a vede k porušení ustanovení § 2 s. ř. s. Práva stěžovatelky, jejichž ochrany se domáhá, jsou svojí povahou veřejná subjektivní práva. Poskytovatel dostal licenci k poskytování veřejných telekomunikačních služeb a je povinen tyto služby poskytovat všem zájemcům. Nemá možnost nikoho odmítnout. Nemá možnost zrušit nebo omezit službu podle libovůle. Jde podle stěžovatelky o veřejnoprávní přímus. Veřejnoprávní charakter služeb vyplývá zejména ze zákona o elektronických komunikacích. Toto je opakováno ve Všeobecných podmínkách pro poskytování veřejných telekomunikačních služeb i rozhodnutích žalovaného, kde je poskytovatel charakterizován jako poskytovatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací. Jde o právo garantované státem a jeho orgány, tudíž o veřejné subjektivní právo stěžovatelky. Při uplatňování libovůle, výběru odběratelů telekomunikačních služeb podle libovůle nebo omezování či rušení těchto služeb podle libovůle by se mělo uvažovat i o možnosti, že by poskytovatel ztratil oprávnění tyto veřejné služby poskytovat. V daném případě jde o to, aby záležitost byla řešena v souladu s právem. Stěžovatelka považuje za nesporné zejména ze shora uvedeného, že je evidentní závěr (implikace) o charakteru jejích práv, která jsou subjektivními veřejnými právy fyzických i právnických osob.

[5] Závěrem navrhla usnesení městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se plně ztotožnil se závěry městského soudu a odkázal na svůj spis, jakož i vyjádření k žalobě.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasačních stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že o obsahově téměř totožné kasační stížnosti stěžovatelky, proti rozhodnutí předsedy Rady žalované v obdobné věci, rozhodoval již rozsudkem ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 162/2015 – 31. Obdobně se ve věci stěžovatelky vyjádřil Nejvyšší správní soud též v rozsudku ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 As 21/2013 – 33. Od závěrů tam uvedených nevidí důvod se odchýlit, a proto také odůvodnění tohoto rozsudku vychází z odůvodnění dřívějších rozsudků.

[9] Směřuje-li kasační stížnost proti usnesení soudu o odmítnutí žaloby, připadá podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v úvahu pouze důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz např. rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publ. pod č. 625/2005 Sb. NSS: „*Je li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.*“). Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. v sobě tedy zahrnuje jak nezákonnost samotného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, tak i procesní pochybení soudu, která tomuto rozhodnutí předcházela. Nezahrnuje ovšem eventuální pochybení žalovaného správního orgánu co se týče výkladu hmotného práva; kasační soud se zabývá výhradně otázkou, zda měl městský soud věcně posoudit žalobu.

[10] Podle § 64 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích účastník, který je koncovým uživatelem, popřípadě uživatel má právo uplatnit reklamaci na vyúčtování ceny nebo na poskytovanou veřejně dostupnou službu elektronických komunikací.

[11] Podle § 129 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích mimo jiné platí, že pokud nevyhoví podnikatel poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací reklamaci podané podle § 64 odst. 7 až 9, je účastník, popřípadě uživatel, oprávněn podat u Úřadu návrh na zahájení řízení o námitce proti vyřízení reklamace.

[12] Podle § 2 s. ř. s. poskytují ve správním soudnictví soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto nebo zvláštním zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon. Občanský soudní řád v § 244 odst. 1 na druhé straně stanoví, že rozhodl-li orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán

zřízený podle zvláštního právního předpisu podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů (§ 7 odst. 1), a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Tato právní úprava má zajistit účastníkům v případech, kdy správní orgán rozhodoval v rámci své kompetence o soukromoprávní věci, jiný způsob ochrany jejich práv než v řízení ve správním soudnictví.

[13] Z citovaných ustanovení vyplývá, že rozhodování ve věcech soukromoprávních náleží podle platné právní úpravy soudům, které postupují podle o. s. ř.; je tedy nutno vyřešit otázku, zda v daném případě rozhodl správní orgán ve věci soukromoprávní, nebo veřejnoprávní, neboť to je podstatné pro vymezení hranice věcné příslušnosti mezi soudy „obecnými“ a soudy, které věc projednávají ve správním soudnictví.

[14] V posuzované věci se jedná o rozhodnutí o námitkách proti vyřízení reklamace vyúčtování ceny za telekomunikační telefonní služby a na poskytovanou veřejně dostupnou službu elektronické komunikace podle § 129 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích. Správní orgány rozhodovaly o úhradách stěžovatelky ve správním řízení zahájeném na základě jejího návrhu, v němž rozporovala cenu za telekomunikační služby poskytnuté v roce 2011, a dále o tom, zda jí mají být podle uzavřených smluv poskytovány služby elektronických komunikací Euro ISDN 2 a internetové připojení IOL Broadband. Předmětem řízení je tak spor mezi poskytovatelem služby a účastníkem stanice o telekomunikační úhradu a její výši, jakož i o rozsah poskytovaných služeb.

[15] Vztah mezi poskytovatelem služby, který je obchodní korporací podnikající v oblasti poskytování telekomunikačních služeb, a účastníkem telefonní stanice je nepochybně vztahem soukromoprávní povahy, a to i přesto, že se procesní otázky řídí obecnými předpisy správního řízení, neboť rozhodující význam pro posouzení charakteru věci má právo hmotné, nikoliv právo procesní, jak se již zdejší soud vyslovil například v usnesení ze dne 30. 9. 2003, č. j. 6 A 60/2000 – 46, publ. pod č. 118/2004 Sb. NSS. Shodnými otázkami jako v nyní posuzované věci se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 14. 8. 2003, č. j. Na 747/2003 - 4, nebo v usnesení ze dne 19. 3. 2010, č. j. Na 74/2010 - 4. Vždy dospěl k závěru, že rozhodování o námitkách proti vyřízení reklamace vyúčtování ceny za telekomunikační telefonní služby je rozhodováním orgánu veřejné správy o právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů. Stejně tomu bylo i v rozsudku ze dne 26. 5. 2008, č. j. 4 As 23/2006 - 97, ve kterém Nejvyšší správní soud k povaze ochrany práv uživatele telekomunikačních služeb uvedl, že *„(o)chrana soukromých práv, které jsou předmětem řízení před správním orgánem, není zajištěna soudním přezkumem ve správním soudnictví, ale postupem podle části páté občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2003. Soukromým právům je tak poskytována větší ochrana, neboť zatímco ve správním soudnictví soud provádí přezkum správního rozhodnutí s možností v případě zjištěné nezákonnosti pouze takové rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k novému projednání, v řízení podle části páté o. s. ř. je povolán k tomu, aby v případě, kdy dospěje k závěru, že o věci mělo být rozhodnuto jinak, než rozhodl správní orgán, sám o věci rozhodl a nahradil tak rozhodnutí správního orgánu.“*

[16] Rozhodnou zdejší soud neshledal nespornou skutečnost, že poskytování veřejných telekomunikačních služeb je službou výrazně regulovanou normami veřejného práva, ze kterých vychází i působnost žalovaného při rozhodování sporů v této oblasti. To samo o sobě neznamená, že všechny závazky z poskytování telekomunikačních služeb mají automaticky veřejnoprávní povahu. Zákonodárce převedl rozhodování v některých soukromoprávních věcech na žalovaného z důvodu, že se jedná o specializovanou, technickou agendu, k čemuž je tento úřad dostatečně personálně a technicky vybaven. Souhrnně proto nelze stanovit, zda o žalobě proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu rozhodují soudy v občanském soudním řízení, či soudy správní. Vždy je totiž nutné rozlišovat, zda tento správní orgán rozhodoval v soukromoprávní věci, nebo ve věci veřejnoprávní, tedy určit charakter konkrétního rozhodnutí a porušení povinnosti [srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 23. 1. 2012, č. j. Konf 78/2011 - 6, a ze dne 26. 7. 2011, č. j. Konf 25/2011 - 8].

[17] Reklamační vztah posoudil Nejvyšší správní soud jako soukromoprávní, neboť spor o placení částek za vyúčtování, stejně jako spor o rozsah poskytovaných služeb, je sporem o povinnostech smluvních stran vyplývajících ze smluv uzavřených mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem. Právní vztahy mezi danými subjekty vznikly na základě smluv a žádosti o poskytování telekomunikačních služeb. Z tohoto důvodu mezi subjekty není přítomný vztah nadřízenosti a podřízenosti. Účastník byl tedy seznámen s podmínkami, za kterých měla být telekomunikační služba poskytována, a na tyto dobrovolně přistoupil. Proto žalovaný vydal rozhodnutí o soukromoprávní věci. Ve sporu ohledně nároků vyplývajících z uplatněné reklamace není třeba v jádru věci posuzovat otázky veřejného práva.

[18] Jak uvedl zdejší soud v citovaném rozsudku sp. zn. 6 As 21/2013, je třeba rozlišovat mezi vztahem v posuzované věci a právním vztahem mezi poskytovatelem a veřejnou mocí při udělení licence, tj. vztahem vzniklým na základě splnění podmínek stanovených zákonem o elektronických komunikacích. Tento vztah je skutečně vztahem veřejnoprávním, neboť po jeho vzniku, tj. splnění zákonem stanovených podmínek, jsou podnikatelům zákonem jednostranně ukládány povinnosti.

[19] Z výše uvedeného je patrné, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná. Městský soud správně odmítl žalobu stěžovatelky, protože mu nepříslušelo žalobu věcně projednat a posoudit a zároveň stěžovatelku správně poučil o možnosti podat v téže věci žalobu do 1 měsíce od právní moci usnesení u místně příslušného okresního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka

v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevnikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu